

שיעור 2

משוואה דיפרנציאלית ליניארית מסדר ראשון $y' + p(x)y = q(x)$

בשלב ראשון פותרים את המשוואה ההומוגנית המתאימה $y' + p(x)y = 0$

על ידי הפרדת משתנים

$$\frac{dy}{dx} = -p(x)y$$

$$\frac{dy}{y} = -p(x)dx$$

$$\int \frac{dy}{y} = -\int p(x)dx$$

$$\ln|y| = -\int p(x)dx + C$$

$$|y| = e^{-\int p(x)dx + C} = e^C e^{-\int p(x)dx}$$

$$y = \pm e^C e^{-\int p(x)dx} = C \cdot e^{-\int p(x)dx}$$

$$y \cdot e^{\int p(x)dx} = C \Rightarrow \mu(x) = e^{\int p(x)dx}$$

על מנת לפתור את המשוואה $y' + p(x)y = q(x)$

מכפילים את שני אגפיה בגורם אינטגרציה $\mu(x) = e^{\int p(x)dx}$

(שימו לב כי $(\mu(x))' = e^{\int p(x)dx} p(x) = \mu(x)p(x)$)

$$\mu(x)y' + \mu'(x)y = (\mu(x)y)' = q(x)\mu(x)$$

$$\mu(x)y = \int q(x)\mu(x)dx$$

ניתן להציג את הפתרון הכללי למשוואה $y' + p(x)y = q(x)$ על ידי

$$y = e^{-\int p(x)dx} \int q(x)e^{\int p(x)dx} dx$$

תרגילים

$$\left\{ \begin{array}{l} xy' = y + x^2 \sin x \\ y\left(\frac{\pi}{2}\right) = \frac{3\pi}{2} \end{array} \right. .3, \left\{ \begin{array}{l} (x+1)y' - y = (x+1)^2 \sin 5x \\ y(\pi) = 0 \end{array} \right. .2, \left\{ \begin{array}{l} y' + \frac{3y}{x} = \frac{4 \cos 4x}{x^3} \\ y(\pi) = 0 \end{array} \right. .1$$

תשובות .1 $y = \frac{\sin 4x}{x^3}$.2 $y = \frac{(x+1)}{5} (-\cos 5x + 1)$.3 $y = -x \cos x + 3x$

משוואת ברנולי $y' + p(x)y = q(x)y^\alpha$

הופכת למשוואת ליניארית לאחר ההצבה $z = y^{1-\alpha}$

תרגילים

1. $y' + \frac{2y}{x} = -x^4 e^x y^3$, 2. $y' - y = \frac{x e^{2x}}{y}$, 3. $xy' - 2x^2 \sqrt{y} = 4y$,

תשובות 1. $\frac{1}{y^2} = x^4(2e^x + c)$, 2. $y^2 = (x^4 + c)e^{2x}$, 3. $y = x^4 \ln^2(cx)$.

שיעורי בית

חוברת – עמ' 3-4 , תרגילים 1-38

דפים 123 – עמ' 15 , תרגילים 1-12